Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	11 juli 2023
Onderwerp	Burgerakkoord Duurzaam Helvoirt n.a.v. het Burgerberaad G1000Helvoirt en voorstel voor vervolgstappen.
Zaaknummer	Z23 - 259137
Documentnr.	UIT/23 - 555986

Inleiding

Op 24 juni 2023 is het Burgerakkoord vastgesteld met daarin voorstellen voor een Duurzaam Helvoirt (zie bijlage). Deze brief schetst de vervolgstappen.

Voorgeschiedenis

In het uitvoeringsplan Nota Energie en Klimaat 2023, van januari 2023, is de doelstelling opgenomen dat in 2030 ten minste 20% van de woningen (2.300) van Vught aardgasvrij zijn. Een concrete actie hiervoor is het opstellen van het uitvoeringsplan Helvoirt in samenwerking met Huis en Omgeving in Transitie (HOT). Ter voorbereiding hierop is gekozen om het burgerberaad in te zetten als brede en open dialoog met de inwoners van Helvoirt. Met als doel om kennis en kunde in het dorp te verzamelen, inzicht te krijgen in wat men belangrijk vindt en tot breed gedragen voorstellen te komen.

Van 10 mei t/m 24 juni vond het Burgerberaad G1000Helvoirt plaats tijdens 4 bijeenkomsten. Inwoners, ondernemers, politici en ambtenaren hebben samengewerkt aan voorstellen voor een Duurzaam Helvoirt. Op 24 juni is over de voorstellen gestemd met als resultaat het Burgerakkoord. Tevens is er een groep inwoners opgestaan die een initiatievengroep wil vormen en mede uitvoering wil geven aan de voorstellen.

Op 2 maart 2023 heeft de raad de partnerovereenkomst met Stichting G1000.nu getekend en daarmee beloofd naar vermogen de uitkomsten te realiseren. Dit hoeft de gemeente niet alleen te doen, maar zal in samenwerking met de initiatievengroep en HOT gebeuren.

Inhoudelijk

Het Burgerakkoord bestaat uit 35 voorstellen verdeeld over een aantal thema's. De raad heeft zich, middels de partnerovereenkomst, gecommitteerd om binnen redelijke termijn na vaststelling van het Burgerakkoord (onderdelen) van het Burgerakkoord op te nemen in beleid of er uitvoering aan te geven, dan wel publiekelijk te verantwoorden waarom (onderdelen van) het Burgerakkoord niet uitgevoerd kunnen worden.

Het college hanteert de volgende aanpak en planning:

1. Zomer 2023: Inventariseren hoe alle voorstellen zich verhouden tot huidig beleid en het coalitieakkoord om te komen tot een onderverdeling:
    a. Voorstellen waar we mee aan de slag kunnen op de korte en middellange termijn:
        i. Voorstellen binnen het uitvoeringsplan aardgasvrij Helvoirt;
        ii. Voorstellen buiten het uitvoeringsplan aardgasvrij Helvoirt.
    b. Voorstellen waar nader onderzoek of besluitvorming voor nodig is. Zoals het beoordelen van de haalbaarheid of benodigd budget.
2. Juli/september 2023: Initiatievengroep komt twee keer bijeen onder begeleiding van Stichting G1000.nu om zich te organiseren.
3. Najaar 2023: Samen met de initiatievengroep en HOT in gesprek over de uitvoering van de voorstellen. Met als doel om samen te zoeken naar mogelijkheden en kansen, vaststellen van taakverdeling en verantwoordelijkheden.
4. Eerste kwartaal 2024: Als na inventarisatie en overleg met de initiatievengroep en HOT besluiten van de raad nodig zijn leggen we deze aan u voor.

Verduidelijkende opmerking bij hoofdstuk 13 in de bijlage: voorstellen 13.1, 13.2 en 13.3 zijn als vraag aan de zaal geformuleerd. Deze zijn met een meerderheid aangenomen en het antwoord daarop is dus ja.

Standpunt / Besluit college van B en W

Het Burgerberaad G1000Helvoirt was een traject met veel positieve energie van bewoners en betrokkenen. Een adequate opvolging van het Burgerakkoord is essentieel voor het succes. Maar het werk begint nu eigenlijk pas. De G1000Helvoirt is gestart als pilot en de uitvoering hoort daarbij. We moeten nu alle energie steken in de opvolging van dit Burgerakkoord en dit eerst tot een goed einde brengen. We starten daarom voorlopig geen nieuw burgerberaad.

Financieel

Tijdens de uitwerking van het Burgerakkoord is het mogelijk dat er een beroep op de gemeente wordt gedaan om elementen van het burgerakkoord uitgevoerd te krijgen. Als dit het geval is komen we daar bij de begroting 2024 e.v. op terug. Binnen de projectbegroting is een startbudget gereserveerd om de initiatievengroep een goede organisatorische start te geven.

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,	de burgemeester,
W.F.F. Keijzers	R.J. van de Mortel

Vught

Bijlage(n):

1. Burgerakkoord Duurzaam Helvoirt

Burgerakkoord Helvoirt

24 juni 2023

Scan de QR om de uitgebreide voorstellen te bekijken

Toelichting:
Dit document bevat het Burgerakkoord Helvoirt zoals dat op 24 juni 2023 tot stand is gekomen. Je vindt hierin alleen de aangenomen beslispunten terug.

Burgerakkoord Helvoirt
24 juni 2023

Wij, Burgers van Helvoirt, in vergadering bijeen op 24 juni 2023 in HelvoirtThuis besluiten als volgt:

1. Biodiversiteit

1.1 Vergroting bewustwording inwoners.
De groene zone in de St. Jorisstraat door de gemeente op een bio-diverse wijze te laten herinrichten met inheemse beplanting. Andere groene zones kunnen volgen. Om kennisoverdracht te bevorderen, wordt elke beplantingssoort voorzien van een toelichting te ontsluiten via bijv. een QR-code.

1.2 Gemeentelijke stimuleringsbijdrage voor particuliere tuinen.
Om te bevorderen dat burgers het beplantingsconcept ook in de eigen tuin uit kunnen voeren stelt de gemeente een stimuleringsbijdrage in het vooruitzicht. Daarnaast komt er een platform zodat Helvoirtenaren planten en het zaaigoed aan andere Helvoirtenaren kunnen geven. “Voor Helvoirtenaren door Helvoirtenaren”.

1.3 Verbetering evenemententerrein
Het evenemententerrein (huidige rolschaatsbaan) wordt op middellange termijn aangepast. De herinrichting houdt rekening met de huidige gebruiksfunctie. Aanpassingen bestaan uit:

- Verwijderen asfalt en vervangen door ‘half-verharding’·
- Omzomen van het terrein met een groenstrook·
- Opvangmogelijkheid hemelwater
- Versterking verblijfsfunctie/zitgelegenheid

1.4 Omvormen? Vernieuwen? Nieuwe aanleg? Dan Biodivers
Jaarlijks worden delen van de openbare ruimte (opnieuw) ingericht. Vanaf 2024 worden deze plekken maximaal vergroend en hanteren we de 80/20 regel:

- >80% van de gebruikte planten en bomen zijn inheems.
- <20% van de gebruikte planten en bomen in het project zijn van dezelfde soort, hiermee maximaliseren we biodiversiteit.

1.5 Maaibeheer biodivers
Door minder vaak gras te maaien kan biodiversiteit in Helvoirt aanzienlijk toenemen.

- Gazons langs verharding worden 100-150cm hetzelfde gemaaid als heden
- Gazondelen met bestemming voetbal/ spelen worden hetzelfde gemaaid als heden
- Op overige gazon wordt sinus maaibeheer toegepast, waarbij steeds 1/3 van het oppervlak wordt meegenomen in het maaibeheer; iedere maaironde een ander deel.
- De aanpassing wordt vastgezet in de beheerbestekken; we stappen af van frequentiebestekken en werken meer met beeldbestekken met kwaliteitskenmerken.
- Aannemers en maaipiloten worden door beheerder opgeleid over deze aanpassing.

2. Leefbaarheid - betrokkenheid

2.1 Stimuleren van dialoog bij maatschappelijke projecten middels een participatiecollectief.
Bij projecten met maatschappelijk belang, zoals de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen of infrastructuur, willen we dat de gemeente faciliteert dat burgers, zowel voorstanders als tegenstanders, en het bedrijfsleven de dialoog met elkaar aangaan. Dit omvat het opzetten van platforms en bijeenkomsten waarin burgers en het bedrijfsleven actief kunnen deelnemen aan de besluitvorming en kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van deze projecten.

2.2 Oprichting van een participatie collectief voor betaalbaar, (natuur)-inclusief wonen.
We willen een participatiecollectief opstarten dat zich richt op het concretiseren van plannen voor betaalbaar wonen voor jong en oud, waarbij ook aandacht moet zijn voor natuur inclusieve woningbouw. Dit omvat het vereenvoudigen van vergunningsprocedures om de ontwikkeling van betaalbare huur-en koopwoningen te stimuleren, evenals het onderzoeken van mogelijkheden voor de ontwikkeling van appartementen die geschikt zijn voor verschillende leeftijdsgroepen en bewoners die slechter ter been zijn.

2.3 Oprichting van een participatiecollectief voor verkeer en veiligheid.
We willen een participatiecollectief opstarten dat zich richt op het concretiseren van plannen om de verkeersveiligheid in Helvoirt te verbeteren. Dit omvat het aanpakken van problemen op de doorgaande wegen zoals parkeren op de stoep, het verbeteren van handhaving en het verkennen van de mogelijkheid om een rondweg aan te leggen om het regionale verkeer door het dorp te verminderen. Daarnaast moeten we een slimme locatie vinden voor een nieuw industrieterrein nabij Helvoirt zodat zwaar verkeer niet meer door het dorp hoeft te rijden.

3. Consuminderen

3.1 Repair café
Er moet in Helvoirt een repair café te komen.

4. OV-Station

4.2 Binnen 15 minuten in ’s-Hertogenbosch of Tilburg
Er wordt een verbinding gemaakt die ervoor zorgt dat inwoners binnen 15 minuten in ’s-Hertogenbosch of Tilburg zijn; De manier waarop is aan het OV/de overheid. Dit kan met de trein zijn, maar ook (snel)bus met busbanen en/of andere technologie.

5. Samenwerken, collectiviteit, lokaal en energie

5.1 Dorpsplatform.
Er wordt een dorpsplatform met bijvoorbeeld de naam “Duur Saam Hel Voirt” opgericht die de dialoog gaat organiseren met gemeente, bewoners en belangengroepen. Het platform beheert een veilig bestand van namen van G1000 deelnemers die bereid zijn op onderdelen mee te werken aan het realiseren van de goedgekeurde voorstellen.

5.3 Dialoog over zwaar verkeer.
We maken een nieuwe start met het zoeken van de beste oplossing voor het vermijden van zwaar verkeer door de kern en gaan vanaf de start in dialoog met alle belangengroepen en alle betrokkenen.

5.4 Vóór 2030 oplossing Torenstraat.
Vóór 2030 is er een oplossing voor het probleem van zwaar vrachtverkeer, tractoren en zware loonwerkmachines door de Torenstraat. De oplossing kost natuur. Compensatie van verloren natuur, herstel van ecologische verbindingszones en compensatie van (nieuwe) overlast voor direct aanwonenden vormen integraal deel van de oplossing.

5.6 Aardgasreductie woningbouwvereniging.
De woningbouwvereniging Woonveste draagt zorg voor 60% aardgasreductie in 2030 voor de 357 sociale huurwoningen (60 % minder dan in 2020). Particulieren en bedrijven met voldoende eigen financiële mogelijkheden nemen zelf hun verantwoordelijkheid voor het behalen van hun aandeel in het doel 60% aardgasreductie in 2030.

5.8 Samenwerking voor groepen huiseigenaren.
SamenPlatform, gemeente en HOT werken samen aan een pakket maatregelen voor 60% aardgasreductie voor de groepen huiseigenaren die zelf onvoldoende financiële of andere mogelijkheden hebben.

5.9 Het platform start een dialoog
Het platform start initiatief om in dialoog met alle betrokken partijen de flexibiliteit op de woningmarkt te vergroten. Voorbeeld: Inbreiding met prioriteit voor 200 woningen voor starters en ouderen.

5.10 Benodigde elektriciteit komt uit zonnepanelen op daken.
De nodige extra elektriciteit komt met prioriteit uit zonnepanelen op daken van huizen, bedrijven en stallen. En het platform start ’n brede dialoog voor 1 grote dorpswindturbine en 1 buurtbatterij.

6. Bewustwording

6.1 Interactief platform duurzame initiatieven.
Er komt een interactief online platform waar alle duurzame initiatieven in Helvoirt en omgeving zijn verzameld, en die als wegwijzer dient.

6.2 Bekendheid geven aan duurzame initiatieven.
Er wordt meer bekendheid gegeven aan de duurzame initiatieven, de succesverhalen en de leerpunten, via bestaande communicatiekanalen maar ook door de organisatie van ludieke acties.

6.3 Coalitie ten behoeve van kruisbestuiving.
Er wordt een coalitie opgericht waar initiatiefnemers en wijk ambassadeurs bij elkaar kunnen komen met als doel versterking en kruisbestuiving van duurzame initiatieven in Helvoirt.

6.4 Klimaatadaptief schoolplein.
In plaats van het huidige, grijzige, schoolplein komt er een groen, klimaatadaptief schoolplein in Helvoirt waar leerlingen kunnen ontdekken, leren over en contact maken met de natuur.

6.5 Lesstof voor basisschool uitbreiden.
De lesstof van de basisschool wordt op alle niveaus uitgebreid met duurzame onderwerpen, zodat de kinderen al vroeg met duurzaamheid in aanraking komen. Hierbij komen ook duurzaamheidsexperts op de basisschool vertellen over hun vakgebied.

8. Circulair

8.1 De circulaire menukaart voor Helvoirtenaren.
De gemeente Vught stelt integraal een menukaart op met keuzemogelijkheden voor (lokale) circulaire initiatieven en verspreidt de menukaart huis aan huis in Helvoirt.

8.2 Een circulair ambitiedocument voor de openbare ruimte met uitvoeringsprogramma.
De gemeente initieert een integraal ambitiedocument met uitvoeringsprogramma om biobased materiaalgebruik in de openbare ruimte als standaard te gebruiken.

8.3 De G1000 als verbinder van lokale circulaire initiatieven.
De gemeente en HOT faciliteert, inventariseert en communiceert over (lokale) circulaire initiatieven en stimuleert uitbreiding en samenwerking tussen deze initiatieven en/of partijen.

9. Haalbaarheid

9.1 Opstellen haalbaarheidscommissie
Er wordt een haalbaarheidscommissie opgesteld. Verschillende stakeholders zitten in deze commissie; bewoners, bedrijven en gemeente.

10. Natuurbehoud

10.1.1 Langetermijn visie/plan (groene gemeente)
We willen een lange termijn visie voor de komende 50 jaar voor de Gemeente Helvoirt waarin met een groene ecologische bril naar Helvoirt wordt gekeken, en welke wordt uitgewerkt in beleidskeuzes met een uitvoeringsplan.

10.2 Bermen
Het maaien en aanplanten van de bermen moet zo worden gedaan dat alle natuur (ook bodemleven/regenwormen) een kans krijgt.
De gemeente gebruikt voor onkruid en ongedierte verdelging middelen die geen of zo weinig mogelijk schade aan natuur en milieu toebrengen en geeft hierover ook voorlichting aan inwoners.

10.3 Houtwallen, zandpaden
Breng alle zandpaden in kaart en richt het beheer van de paden en de bermen specifiek in voor deze paden zodat de biodiversiteit behouden blijft of wordt vergroot.
Breng voormalige houtwallen en zandpaden in kaart, en herstel ze in de oude staat en stimuleer grondbezitters om dat te doen.

10.4.1 Gemeentelijke – gronden – bossen en overige beheer
Voor gronden van de gemeente en omliggende gronden wordt een plan gemaakt om deze gronden zo in te zetten dat de biodiversiteit wordt vergroot.
Bomen en bosjes blijven staan / bestaan, eventueel via herplant, en bij nieuwe aanplant wordt meerwaarde voor de natuur bereikt.
Alert zijn en ontraden (verbieden) van vestigen en uitbreiding van bedrijven die alleen maar monocultuur bedrijven.

10.4 .2 Afstemming
Regelmatig overleg en afstemming met de verschillende natuurbeschermingsorganisaties, waterschap, Natuur en Milieugroep Vught en duinboeren om de volgende landschappen of gebieden te beschermen en te verbeteren:
- het open beekdal het Helvoirts Broek
- het Brokkenbroekbos
- het Brokkenbroek landbouwgebied
- het Hengstven
  - de Distelberg
- LDD
- de Guldenberg

- Afstemmen met boeren en een verdien model voor boeren in de verschillende gebieden proberen te creëren op het gebied van beheer. De natuurbeschermingsorganisaties stimuleren hen bij het beheer te betrkken.
- Houdt het buitengebied in stand als rustgebied en geef boeren hierbij een rol.

Beslispunt 10.5 Waterlopen, sloten en Poelen
Waterbeheer optimaliseren en waterpoelen ontwikkelen ten gunste van vernatting en het voorkomen van bestrijdingsmiddelen in het water.

13. Wonen en bouwen

13.1 100flex-woningen
Steunt de zaal ons voorstel om 100flex-woningen te realiseren in Helvoirt?

13.2 ‘Uitleg’-gebieden en of andere locatie(s)beschikbaar stellen.
Steunt de zaal onze wens dat de gemeente meewerkt aan de realisatie van 100 flex-woningen door ‘uitleg’-gebieden en of andere locatie(s)beschikbaar te stellen voor zover dit in haar macht ligt?

13.3 Bestemmingsplanwijzigingen op vrijkomende agrarische gebieden.
Steunt de zaal onze wens dat de gemeente medewerking verleent aan het realiseren van 100 flex- woningen door bestemmingsplanwijzigingen op vrijkomende agrarische gebieden te bewerkstelligen?

Aldus vastgesteld en besloten te Helvoirt, d.d. 24 juni 2023

de leden: de ondertekende versie is op verzoek in te zien.